

1. RADIOBIOLOGICKÁ KONFERENCE SOCIALISTICKÝCH ZEMÍ

Na základě rozhodnutí předsednictva České lékařské společnosti J. E. Purkyně uspořádala Společnost nukleární medicíny a radiační hygieny ve spolupráci s Československou akademií věd 1. radiobiologickou konferenci socialistických zemí (1. RKSZ) ve dnech 7.—11. října 1974 ve Vojenské zotavovně Bedřichov ve Špindlerově Mlýně.

Po prvé v historii mladého perspektivního lékařského oboru se sešli vědečtí pracovníci socialistických zemí, aby prezentovali výsledky své dosavadní práce, vyměnili si zkušenosti a navázali osobní přátelství. Vedle 265 československých účastníků se na práci konference podíleli zástupci ze Sovětského svazu NDR, PLR, MLR, BLR, RSR, SFRJ a jeden odborník z Mongolské lidové republiky. Nutno s radostí zaznamenat, že v rámci sovětské delegace přijeli i dva aspiranti z VDR. Konference se zúčastnilo celkem 195 zahraničních hostů. Z pozvaných společností nevyslala své představitele pouze Kuba.

Za významné považujeme, že se 1. RKSZ sešla v roce 25. výročí založení RVHP právě v ČSSR. Předchozí vývoj radiobiologie na akademických, fakultních i rezortních ústavech přinesl československé vědě řadu významných úspěchů. Naše společnost se ctí zorganizovala V. výroční shromáždění Evropské radiobiologické společnosti v roce 1967, čs. představitel prof. MUDr. Zdeněk Dienstbier, DrSc. byl po tři roky předsedou této společnosti. Aktivně jsme se podíleli na konstituování Evropské společnosti nukleární medicíny, kde je ČSSR zastoupena ve funkci místopředsedy. Po několik let aktivně pracujeme v Mezinárodní společnosti pro radiační ochranu (IRPA). Každoročně naše společnost pořádá tři vědecké konference v oborech nukleární medicíny, radiační hygieny a radiobiologie. Každý druhý rok jsme hostiteli Mezinárodního sympózia nukleární medicíny, které získalo významný zvuk nejen v Evropě, ale i na jiných kontinentech.

Měli jsme dostatek zkušeností i ověřený štáb dobrovolných organizátorů, abychom připravili 1. RKSZ. Využili jsme příležitosti a ukázali našim přátelům z bratrských zemí, jak zdárně pokračuje rozvoj československé radiobiologie, který provází rozmach mírového využívání atomové energie v našich podmínkách v souladu se závěry XIV. sjezdu KSČ.

Vědecký program konference byl rozdělen do 17. odborných sekcí:

1. Účinek ionizujícího záření na subcelulární úrovni
2. Proces reparace po ozáření
3. Radiační genetika

4. Problémy radiosenzibility
5. Změny imunologické aktivity po ozáření
6. Patofyziologie postradiačního poškození
7. Pozdní následky ozáření
8. Chemická a biologická radioprotekce
9. Pokusná léčba akutní nemoci z ozáření
10. Radiotoxikologie
11. Radiační hygiena
12. Radiační ekologie
13. Radiobiologické problémy v radioterapii
14. Biologické účinky malých dávek ionizujícího záření
15. Biologické účinky neutronů a těžkých iontů
16. Dozimetrie a otázky výpočtu absorbovaných dávek
17. Modelování v radiobiologii a radiotoxikologii.

V těchto sekcích byly předneseny v ruštině celkem 404 referáty. Vědecký program byl početně navštíven, o všechny sekce byl velký zájem i diskuse byla vesměs bohatá. Vedle obvyklých sdělení byly uspořádány dvě panelové diskuse k otázkám experimentálního a klinického použití radioprotektivních látek a k otázkám klasifikace chromosomálních aberací.

Předsedou vědeckého výboru konference byl plk. prof. MUDr. Josef Mráz, CSc. z VLVDÚ JEP v Hradci Králové, předseda České společnosti nukleární medicíny a radiační hygieny (ČSNMRH), kterého zastupoval prof. MUDr. Zdeněk Dienstbier, DrSc., přednosta Biofyzikálního ústavu FVL KU v Praze, místopředseda ČSNMRH a předseda vědecké rady ministra zdravotnictví ČSR. Členy vědeckého výboru 1. RKSZ byli dále doc. MUDr. Štefan Hupka, CSc. z Bratislavy, prof. MUDr. Zdeněk Karpfel, DrSc. z Brna a prof. MUDr. Milan Praslička, DrSc. z Košic. V čele organizačního výboru konference obětavě pracoval doc. MUDr. Jan Pospíšil, DrSc. z Biofyzikálního ústavu FVL KU v Praze.

Výraznou pomoc při přípravě a organizaci 1. RKSZ poskytli složky ČSLA, ministři zdravotnictví ČSR a SSR, Československá komise pro atomovou energii, východočeský KV KSČ a KNV, městské orgány ve Špindlerově Mlýně, Čedok aj. Hlavní organizační tíhu nesl Biofyzikální ústav FVL KU v Praze, Vojenský lékařský výzkumný a doškolovací ústav J. E. Purkyně v Hradci Králové, Centrum hygieny záření IHE v Praze a ZÚNZ uranového průmyslu v Příbrami.

V průběhu konference se několikrát sešli vedoucí jednotlivých delegací. Všichni, hlavně sovětské akademici Gorizontov a Kuzin a prof.

Il'jin, vysoce ocenili přípravu, organizaci, vědecký a politický význam tohoto setkání. Shodli se na tom, že bude užitečné každé 4 roky pořádat obdobné konference postupně v jednotlivých socialistických zemích. Konference by se měly stát odborným fórem hlavně pro mladší vědecké pracovníky socialistických zemí, jimž by tak bylo umožněno systematicky získávat mezinárodní zkušenosti a zároveň navazovat osobní a odborné kontakty. Starší, zkušení pracovníci budou na těchto konferencích vystupovat se zásadními referáty, syntetizujícího charakteru, či poukazovat na aktuální nejzávažnější vědecké problémy oboru. Tyto zásady byly přijaty a budou uplatněny při 2. radiobiologické konferenci socialistických

zemí, jejíž organizátory budou v roce 1978 bulharští soudruzi.

Konference jednoznačně přispěla k upevnění jednoty a soudružských vztahů mezi vědeckými pracovníky socialistických zemí. Dala výrazný impuls k intenzivnější snaze po dělné spolupráci, koordinaci výzkumných programů v zájmu soustředěného urychleného řešení závažných problémů v radiobiologii, které mají zásadní význam pro rozvoj mírového využívání atomové energie a pro ochranu osob v případě jaderného konfliktu.

Major MUDr. Pavel K u n a, CSc.,
člen org. výboru 1. RKSZ,
VLVDÚ JEP, 502 60 Hradec Králové